

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

Силабус навчальної дисципліни
«Індивідуальні та групові методи роботи в психології»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 150 годин, 5 кредити ЄКТС.
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра менеджменту охорони здоров'я. Одеса, вул. Пастера, 2а.
Викладач(-і)	професор кафедри, д.псих.н., проф. Литвиненко Ольга Дмитрівна доцент кафедри, канд.псих.н., доцент Ковальова Марія Володимирівна
Контактна інформація	Довідки за телефонами: Кусик Наталія Львівна, к.е.н., доц., відповідальна за навчально-методичну роботу кафедри 067-728-56-12 E-mail: nataliia.kusyk@onmedu.edu.ua Лаборант кафедри E-mail: moz@onmedu.edu.ua Очні консультації: з 14.00 до 16.00 кожного четверга Онлайн - консультації: з 16.00 до 18.00 кожного четверга. Посилання на онлайн - консультацію надається кожній групі під час занять окремо.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни – індивідуальні та групові методи психологічної роботи, що використовуються в практиці консультування, психокорекції та розвитку особистості. Вивчаються форми індивідуального впливу (психологічне консультування, терапевтичне спілкування), особливості побудови консультативного процесу, а також групові підходи – психотерапевтичні групи, тренінгові програми, Т-групи, групи підтримки. Слухачі отримають знання про принципи ефективної взаємодії з клієнтом, етапи ведення індивідуальної консультації та групової роботи, а також опанують базові техніки фасилітації, активного слухання, рефлексивного діалогу та емоційної підтримки. Особлива увага приділяється етичним нормам професійної діяльності психолога.

Мета дисципліни: ознайомлення здобувачів з основними індивідуальними та груповими методами психологічної роботи, формування навичок вибору та застосування методів відповідно до цілей психологічного впливу, особливостей клієнта, форми й контексту

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

професійної діяльності психолога.

Завдання дисципліни:

1. Надати здобувачам теоретичні знання та практичні навички для розв'язання спеціалізованих задач у сфері індивідуального та групового психологічного втручання.
2. Навчити застосовувати базові та спеціалізовані методи психологічної допомоги в індивідуальному й груповому форматах.
3. Сформувати вміння організовувати психологічне консультування, проводити психокорекційні та тренінгові заняття з урахуванням особливостей клієнтів.
4. Розвинути комунікативні компетентності, зокрема навички активного слухання, емпатійного реагування та підтримувальної взаємодії.
5. Ознайомити студентів з етичними нормами професійної діяльності психолога при роботі з клієнтами індивідуально та в групі.
6. Сприяти усвідомленню важливості особистісного розвитку, професійної рефлексії та самовдосконалення в контексті психологічної практики.

Очікувані результати:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

Знати:

- теоретичні основи індивідуальної та групової психологічної роботи;
- класифікацію методів психологічного впливу, особливості їх застосування в практиці;
- структуру консультативного процесу та особливості побудови групової взаємодії;
- особливості спілкування з пацієнтами різного віку, культури, психоемоційного стану;
- методи активного слухання та управління емоціями;
- принципи ведення тренінгових занять, психокорекційних груп і терапевтичного супроводу;
- етичні норми та професійні стандарти у сфері психологічної допомоги.

Вміти:

- встановлювати психологічний контакт з клієнтом та формувати довірливі стосунки;
- проводити елементи індивідуального психологічного консультування;
- розробляти й реалізовувати базові програми тренінгової та психокорекційної роботи;
- використовувати техніки активного слухання, фасилітації, зворотного зв'язку;
- аналізувати ефективність власної роботи та дотримуватись принципів етичної відповідальності у професійній діяльності.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання.

Дисципліна буде викладатися у формі лекцій; практичних занять; організації самостійної роботи здобувача.

Методи навчання.

Лекції.

Практичні заняття: словесні методи: пояснення, бесіда, обговорення, дискусія; наочні методи: мультимедійні презентації, ілюстрація, демонстрація; методи формування практичних умінь і особистісних якостей: виконання практичних завдань, дискусії, «мозкова атака», рольові ігри, підготовка і здійснення виступів перед аудиторією.

Самостійна робота: самостійна робота включає роботу з навчально-методичною літературою та виконання самостійних завдань: складання реферату та есе, підготовку презентацій та практичних завдань.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

Зміст навчальної дисципліни:

Тема 1. Психологічна допомога: підходи, функції та контексти

Огляд основних форм психологічної допомоги, їх функціональне призначення, відмінності між консультуванням, психотерапією, тренінгом і психокорекцією.

Тема 2. Індивідуальне психологічне консультування: структура і методи

Структура консультативного процесу, фази взаємодії з клієнтом, базові техніки (активне слухання, рефлексія, прояснення, інтерпретація).

Тема 3. Групові методи в психології: класифікація і ефективність

Типи груп (психотерапевтичні, навчальні, тренінгові, підтримки), принципи групової динаміки, роль ведучого групи.

Тема 4. Методика тренінгової роботи: дизайн, структура і ведення

Особливості створення тренінгових програм: постановка цілей, добір вправ, фасилітація процесу, створення безпечного простору.

Тема 5. Психокорекційні техніки в індивідуальній та груповій роботі

Огляд технік впливу на емоційну регуляцію, самооцінку, комунікативну поведінку. Застосування арт-технік, тілесно-орієнтованих методів, символдрами.

Тема 6. Етичні засади індивідуальної та групової взаємодії

Моральні принципи і професійні стандарти в роботі психолога. Етичні дилеми, конфіденційність, побудова довіри у взаємодії.

Тема 7. Супервізія, самоаналіз і професійне зростання психолога

Поняття супервізії, цілі та формати. Роль рефлексії в особистісному розвитку фахівця, моделі підтримки психолога.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Гулик Ю. В. (2021). *Психологічне консультування в освітньому середовищі: виклики і перспективи*. Львів: УКУ. 148 с.
2. Слободяник Е. І. (2020). *Позитивна психотерапія в роботі з дітьми та підлітками: методичні підходи*. Київ: Інститут позитивної психотерапії. 132 с.
3. Corey, G. (2015). *Theory and Practice of Group Counseling*. Boston: Cengage Learning. 552 p.
4. Pezeshkian, H. & Nowacki, K. (2018). *Basics of Positive Psychotherapy (PPT)*. Wiesbaden: World Association for Positive and Transcultural Psychotherapy.
5. Кузьо О. (2022). *Основи психологічної практики: навчальний посібник*. Львів: ЛДУВС. 124 с.
6. Титаренко Т. М., Дворник М. С., Климчук В. О. та ін. (2019). *Соціально-психологічні технології відновлення особистості після травматичних подій: практичний посібник*. Кропивницький: Імекс-ЛТД. 220 с.
7. Бачинська Н. А., Ярошенко З. П. (2019). *Основи психологічного консультування*. Київ: Центр учбової літератури. 208 с.

Додаткова:

1. Neimeyer, R. A. (2015). *Терапія горя* (пер. Зливков В., Лукомська С.). Київ: 2021. 259 с.
2. Герман Д. (2015). *Психологічна травма та шлях до видужання: наслідки насильства – від знущань у сім'ї до політичного терору*. Львів: Видавництво Старого Лева. 416 с.
3. Kenneth S. Pope, Melba J. T. Vasquez (2021). *Ethics in Psychotherapy and Counseling: A Practical Guide*. Wiley. 463 p.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту охорони здоров'я

4. Dubovyk, O., Afuzova, H., Rudenko, L., et al. (2021). *Future Psychologist's Mental Orientation at the Correctional Support of the Children with Impaired Mental and Physical Development*. BRAIN, 12(3), 127–148. <https://doi.org/10.18662/brain/12.3/224>
5. Lazorko, O. et al. (2021). *Psychological Security of the Individual as a Functional Component of Professional Activity*. BRAIN, 12(4), 455–473. <https://doi.org/10.18662/brain/12.4/259>
6. Байдик В. В., Бондарук Ю. С., Гопкало Ю. П. та ін. (2020). *Групові форми роботи в системі психосоціальної допомоги дітям і сім'ям, що опинились у складних життєвих обставинах*. Київ: Ніка-Центр. 122 с.

Електронні інформаційні ресурси

1. Інституту соціальної та політичної психології НАПН України <https://lib.iitta.gov.ua/>
2. Освітній портал з матеріалами з психології <https://osvita.ua/school/psychology/>
3. Студентська бібліотека <http://studentbooks.com.ua/>
4. Сучасні напрямки психологічної практики <http://psychologiya.org.ua/>
5. Законодавство України — <https://rada.gov.ua/news/zak>
6. Терапія горя (Р. А. Neimeyer, 2015, переклад та адаптація В. Зливков, С. Лукомська, обкладинка Анастасія Гридасова). Київ. 2021. 259с. https://lib.iitta.gov.ua/724046/1/Зливков_Лукомська_терапия_горя.pdf.
7. Соціально-психологічні технології відновлення особистості після травматичних подій: практичний посібник / [Т. М. Титаренко, М. С. Дворник, В. О. Климчук та ін.] ; за наук. ред. Т. М. Титаренко / Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2019. 220 с. [https://lib.iitta.gov.ua/717518/3/Практ.посіб.-2019-Соц.-психол.технології%20відновлення%20особистості-\(за ред.Т.М.Титаренко\).pdf](https://lib.iitta.gov.ua/717518/3/Практ.посіб.-2019-Соц.-психол.технології%20відновлення%20особистості-(за ред.Т.М.Титаренко).pdf).
8. Електронні підручники онлайн «Педагогіка і психологія» — <http://chitalka.info/psy.html>.
9. Мета – українська пошукова система. — <http://www.meta-ukraine.com/>
10. Психологія UA <http://psychologiya.org.ua/>
11. Всеукраїнська електронна бібліотека <http://youalib.com/>

ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль - проводиться з метою визначення рівня підготовленості студента з певних тем, розділів робочої навчальної програми, якості виконання конкретних завдань та здійснюється впродовж семестру під час проведення аудиторних занять (лекції, практичні заняття) та при виконанні самостійної роботи.

Об'єктом поточного оцінювання є:

- програмний матеріал, який викладається на лекціях;
- питання і проблеми, що розглядаються та обговорюються на практичних заняттях;
- програмний матеріал для самостійного вивчення, який передбачений робочою програмою та включає: реферати, презентації, практичні завдання.

Схема розподілу балів:

Максимальна кількість балів за поточний контроль - 60.

Максимальна кількість балів за підсумковий контроль - 40.

Критерії оцінювання поточного контролю: оцінюються знання, які виявив здобувач при роботі на практичних заняттях та при виконанні самостійної роботи. Додаткові до поточного оцінювання бали нараховуються за індивідуальне завдання.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач бере активну участь на занятті; демонструє глибокі знання, дає повні та детальні відповіді на запитання; бере активну участь у обговоренні проблемних ситуацій, користується додатковою навчально-методичною та науковою літературою; вміє сформулювати своє ставлення до певної проблеми; висловлює власні міркування, наводить доцільні приклади; вміє знаходити найбільш адекватні форми розв'язання суперечностей. Тестові завдання виконані в повному обсязі, всі 100% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання – повні та обґрунтовані. Здобувач вільно вирішує ситуаційні завдання (в т.ч. розрахункові), впевнено демонструє практичні навички за темою заняття та вірно інтерпретує отримані дані, висловлює власну креативну думку з теми завдання, демонструє творче мислення.
Добре «4»	Здобувач бере участь на занятті; добре володіє матеріалом; демонструє необхідні знання, але дає відповіді на запитання з деякими помилками; бере участь у обговоренні проблемних ситуацій, користується основною навчально-методичною та науковою літературою; висловлює власну думку з теми заняття. Тестові завдання виконані в повному обсязі, не менш ніж 70% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання - загалом правильні, проте наявні деякі помилки у визначеннях. Здобувач вірно вирішує ситуаційні завдання (в т.ч. розрахункові), але допускає незначні неточності та демонструє більш стандартизовані практичні навички за темою заняття при вірній інтерпретації отриманих даних, висловлює власну думку з теми завдання, демонструє критичне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач іноді бере участь на занятті; частково виступає і задає питання; допускає помилки під час відповідей на запитання; показує пасивну роботу на практичних заняттях; показує фрагментарні знання понятійного апарату і літературних джерел. Тестування виконано в повному обсязі, не менш ніж 50% відповідей є правильними, відповіді на відкриті питання - не логічні, з явними суттєвими помилками у визначеннях. Здобувач не достатньо володіє матеріалом для вирішення ситуаційних завдань (в т.ч. розрахункові), невпевнено демонструє практичні навички за темою заняття та інтерпретує отримані дані з суттєвими помилками, не висловлює свою думку з теми ситуаційного завдання.
Незадовільно «2»	Здобувач не бере участь на занятті, є лише спостерігачем; ніколи не виступає і не задає питання, незацікавлений у вивченні матеріалу; дає неправильні відповіді на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату і літературних джерел. Тестування не виконано. Ситуаційне завдання не виконано.

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Залік, виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту охорони здоров'я

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота: самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять; самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка презентації для захисту індивідуального завдання.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання індивідуального опитування, виконання тестових завдань, оцінки за розв'язання ситуаційних завдань, виконання індивідуального завдання, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (тестових завдань, ситуаційних завдань, індивідуального завдання, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові ситуаційні завдання, індивідуальні завдання, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізень:

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються. Запізнення на заняття – не припустимі. Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Використання будь-яких мобільних пристроїв заборонено. При порушенні даного пункту здобувач має покинути заняття та в журналі викладач ставить «нб», яку він повинен

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

відпрацювати у загальному порядку.

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.